

Littérature hébraïque et générale

pour nouveaux immigrants

Instructions au candidat

א. Durée de l'examen : une heure et demi.

ב. Structure du questionnaire et barème de notation :

Ce questionnaire comporte deux parties.

Première partie : Poésie (poèmes de la seconde moitié du 20e siècle sur le thème de "la société israélienne — entre fracture et unification")
— (2 × 25) — 50 points

Deuxième partie : Livres de lecture

— (1 × 50) — 50 points
Total — 100 points

Les deux parties de l'examen sont **obligatoires**.

Répondez aux questions suivant les instructions suivantes :

Répondez à deux questions de la première partie (poésie).

Répondez à une question de la deuxième partie (livres de lecture).

ג. Matériel auxiliaire autorisé :

- (1) La liste des œuvres.
- (2) Un dictionnaire hébreu-langue étrangère / langue étrangère-hébreu.

ד. Instructions supplémentaires :

- (1) Indiquez au début de chaque réponse le numéro de la partie et le numéro de la question à laquelle vous avez choisi de répondre.
- (2) Ne citez pas d'exemples tirés de la même oeuvre pour répondre à différentes questions.
- (3) Faites attention à votre écriture, votre orthographe, à la ponctuation et aux règles de grammaire.
- (4) Aux élèves scolarisés : il est obligatoire de joindre la liste des oeuvres étudiées au cahier d'examen.
Aux élèves externes et aux élèves *mishné* : une liste des oeuvres sera distribuée.

Écrivez dans votre cahier d'examen uniquement. Indiquez "טייטה" en haut de chaque page de brouillon.

Écrire des notes de brouillon sur d'autres feuilles que celles du cahier d'examen, risque d'entraîner votre disqualification.

Bonne chance !

ספרות עברית וכללית

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון: שירה (שירים מן המחצית השנייה של המאה ה-20 בנושא "החברה הישראלית — בין שבר לאיחוי")

— (25×2) — 50 נקודות

פרק שני: ספרי קריאה

— (50×1) — 50 נקודות

סה"כ — 100 נקודות

שני הפרקים בבחינה הם **חובה**.

ענה על השאלות על פי ההוראות האלה:

מן הפרק הראשון (שירה) ענה על שתי שאלות.

מן הפרק השני (ספרי קריאה) ענה על שאלה אחת.

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

(1) רשימת היצירות.

(2) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות:

- (1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.
- (2) אין להדגים באמצעות אותה יצירה בתשובות שונות.
- (3) שים לב לכתב, לכתוב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.
- (4) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו.
לנבחנים אקסטרניים ולנבחני משנה: תימסר רשימת יצירות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טייטה" בראש כל עמוד המשמש טייטה.

כתיבת טייטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

בהצלחה !

Questions

Première partie – Poésie

(Poèmes de la seconde moitié du 20e siècle,
sur le thème de "la société israélienne — entre fracture et unification")
(50 points)

Répondez à deux questions parmi les questions 1 à 6 (25 points par question).

1. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

על שתיקתם של התימנים / אהרן אלמוג

אל בית סבי באו תימנים ממחנה יוסף
ישבו ושתקו
כשאחד שר השני חכה
כך גדלתי בין נהמה
לשתיקה
עכשו התקינו לאבי טלפון והוא יושב
ומחכה לצלצל
שמונים שנה שתק שתקו אבותיו
עכשו הוא רוצה שיקשיבו לדבריו

Expliquez le sens des deux derniers vers du poème dans le contexte du poème dans son ensemble.

2. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

מתחת לפני האדמה / אלי אליהו

ומה לעשות שאצלי
הניתוח הצליח ובגדד
מתה. ולא נותרה
אלא המוסיקה שהיה אבי
שומע בתחנות הבושה,
כשהמתין בחניון התת־קרקעי,
לקחת אותי אל צבא העם
בדרכו לעבודה.

ולא אשכח לעולם
את עצב ידו המגוששת
אחר העברית, להחליף מהר,
לפני שיוצאים ועולים
מעל פני האדמה.

Expliquez le sens de la phrase par laquelle débute le poème :

"ומה לעשות שאצלי / הניתוח הצליח ובגדד / מתה".

Dans votre réponse, expliquez de quelle manière ce vers exprime le fossé générationnel entre le fils et son père.

Selon vous, le fils est-il pour ou contre "l'opération" ["הניתוח"] évoquée dans ce poème ?

Expliquez et illustrez vos propos.

3. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

נַעֲרָה מִן הַקְטָמוֹנִים (חֲתוּן-אֶרֶץ) / מִירֵי בֶן שִׁמְחוֹן

נַעֲרָה שְׁחוּרָה עִם חֲטָטִים בַּפָּנִים
עֲלִיזָה אֶלְפִנְדָּרִי
בְּמָקוֹם שְׁנוּעֵד לְאֲנָשִׁים אֲחֵרִים
מְכַבֶּסֶת אֶת בְּגָדֶיהָ
כְּמִי שֶׁעוֹשֶׂה הַטוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים
אֲחֵר כֹּךְ תִּדְיַח רִצְפָּה
וַתִּתְקַן פְּרָחִים בְּאַגְרָטֵל
הִיא מִתְאַיֶּמָה אֶת צָבֵעַ הַחֲלָצָה לְחֻצָּאִית
הִיא לֹא שָׁמָּה עַל הַחֲטָטִים בַּפָּנִים
הִיא שָׁמָּה עַל זֶה שְׂכָבָה עָבָה שֶׁל "מִיק אֶפ"
וְלֹא רוֹאִים כָּל כֹּךְ.
בְּכָל־זְכוּתֶיהָ וְהַצְלָחוֹתֶיהָ לֹא תִלוּיּוֹת בָּזָה
הִיא מְקַפִּידָה לְמַלֵּא אֶת חוֹבוֹתֶיהָ לְפִי הַסֹּדֶר
וְאַמוּנָה הַיָּטֵב עַל מִי "בְּסֹדֶר" מִי "לֹא בְּסֹדֶר".
מִדֵּי פַעַם יֵשׁ לָהּ הַתְּפָרָצִיּוֹת, אֲבָל בְּצִדָּק
בְּהִתְחַשֵּׁב בְּעֶבְדָּהּ שְׂכָל כֹּךְ הַרְבֵּה אֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אִיךָ לְהִתְנַהֵג
זֶה הַטֵּבֵעַ שְׁלָהּ
הִיא לֹא סוֹבֶלֶת אֶת כָּל אֵלֶּה שְׂאוּמְרִים שְׁטִיּוֹת
שְׂאִין לָהֶם טַעַם
וְשֶׁלֹּא שׁוּמְרִים עַל הַכְּבוֹד שְׁלָהֶם
אִמָּא שְׁלָה מֵתָה מִהִתְקַף לֵב כְּשֶׁהִיָּתָה קִטְנָה
וְאַבָּא שְׁלָה שָׂרָת בְּבֵית-סֵפֶר מְמַלְכֶתִי דָּתִי עַל יַד הַבֵּית
הִיא אוֹהֶבֶת אֶת הָאֵחַ שְׁלָה יַעֲקֹב
שֶׁהִתְקַדַּם בְּחַיִּים
וְהוּא אֲדָמִינִיסְטְרָטוֹר בְּמַחְלָקַת הַמְּשָׁק שֶׁל הָאוּנִיבֶרְסִיטָה
אֲחֵרָאִי עַל כֹּךְ וְכֹךְ עוֹבְדִים
שְׁמֻקְבָּלִים אֶת הַמְשָׁכָת מִידּוֹ וְנוֹתְנִים לוֹ כְּבוֹד.

(Attention : la suite du poème se trouve à la page suivante).

היא פתבנית ומספיקה 120 מלים בדיקה
העבודה זה הדבר הכי חשוב בשבילה בחיים
כל בקר ב-7:30 בדיוק רואים אותה בתחנה
(יש לה קביעות וגם הפנסיה שלה מסדרת).
בשעות הפנויות היא סורגת גובלנים
שקנתה בעיר העתיקה בשבת.
אשר מתקשר לפעמים מן המוסד
אבל היא לא מראה לו פנים כל כך
זה טוב בשביל שיידע שהיא רצינית
ושלא יחשב שהיא תסכים לפני החתונה.
לפעמים היא יוצאת עם אח שלה יעקב לסרט
מגלח למשעי ובגלים מצחצחות
וכל השכונה רואה שהיא מבילה
והשם שלה נשאר נקי.
כלם בשכונה יודעים שעליזה היא בחורה ללא רבב
אומרת "שלום" ו"מה שלום הילדים"
יודעת לתפר ויושבת בבית
בחורה רצינית.
יום יבוא והמזל שלה יבוא גם כן
יבוא בחור לענן והיא תתחתן
ותוליד ילדים שיגדלו בעזרת השם
ויעריכו את האמא שלהם.

Décrivez les personnages masculins qui entourent Aliza Alfandari, puis expliquez leur rôle dans la représentation du personnage et de l'univers d'Aliza.

Illustrez vos propos.

4. Voici un poème sans titre (débutant par les mots "סְלִימָה אֶת דּוֹמַעַת") de Amira Hess.
Lisez-le poème, puis répondez à la question qui suit.

סְלִימָה אֶת דּוֹמַעַת שֶׁם עָדִין לִיד הַפְּרִיז'יֶדֶר עִם בְּלוֹק הַקָּרָח עַל
הַעֲנִינִים שְׁלִי
זֶה הָיָה בְּצִרְיָה הַפֶּחַ
שׁוֹם קוֹסֶם מְאָרֶץ עוֹצֵו לִי לֶאֱנָן לְרוֹץ לֹא בָּא
מִמְסַמֶּרֶת נִפְשִׁי שְׁלֹא תִפְרָח
עֲמִדָּתִי לִידָךְ סְלִימָה וְלִילָה בְּמַעֲבָרָה חֲלָף מְעֲלִינו כְּמוֹ צֶל כָּבֵד
יֵשׁ לִילוֹת שְׁאֲרוֹן קַקְטוּסִים מְעַקְצִים בְּלִשׁוֹן וּבְגוֹף
כִּי אֶכְלָתִי מִפְּרִי דַעַת הַצֶּבֶר
הוּא רֵיחַ נְרִקִּיסִים מְשִׁכֵּר
מוֹשֵׁף רְגֵלִי יֵלֵד לְרוֹץ עֵמֶק בְּתוֹךְ בְּצַת נַחַל קִישׁוֹן
וְזָרִים בִּידָיו -
רִיצַת בְּקָר חֲלוּמָה אֶל לַע הַבְּצוֹת הַמְרָהִיב
הַקִּיצָתִנִּי אֶל בְּקָר שְׁכָלוֹ שִׁכָּר וְשַׁעַת בֵּין שְׁמִשׁוֹת אֲדִירָה
חֲפִנָה אֶל תּוֹכָיָה יֵלְדָה קֶלֶת גּוֹף נוֹשְׁמַת נוֹף
פְּרוֹשׁ לְכָל גּוֹלָה אֶל עוֹלָמוֹ.
הִיִּיתִי עֲשׂוּיָה מְשִׁי טָהוֹר וּמְלֻמָּלָה
וּנְפִשִׁי מְסֻרָּת בְּפֶרֶח מְסָרֵק שׁוֹלְמִית
מָה לָךְ סְלִימָה טָרֶם נוֹלָדָת נִסְפִּית אֶל יָמִים גְּנָשִׁים וְאֶת עוֹדָךְ
נָצַן מִתְּהַפֵּף לְאִשָּׁה בְּעוֹלָת אִישׁ, יֵלְדָה יְתוּמָה מֵאֵב
וְאֵין לָהּ חוֹבֶק. וְרַק אֲנִי נִצְבֹּתִי לָךְ מְרַחוֹק עַל שִׁפְת הַיָּאוֹר
מֵאֲסָפֶת אוֹתָךְ אֶל תּוֹכִי גֵרָה אֲסוּפִית
עֵינֶיךָ כֹּה קִטְנוֹת וְיוֹקְדוֹת רָגֶשׁ סָתוּם
כְּמוֹ חֵד חֲגִית
כְּמוֹ יְהִלוֹם מְלָטֵשׁ
בֵּין עֵי חֲרָבוֹת שְׂמֻחָתֶךָ
עוֹד בְּךָ דְּקָלִים וְעֵסִים הִתְמַר.

Ce poème exprime aussi bien des expériences difficiles de détresse que des expériences exaltantes
Expliquez et illustrez la contribution que cette combinaison d'expériences apporte à la construction
du sens du poème.

5. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

והגירת הורי / יהודה עמיחי

והגירת הורי לא נרגעה בי.
דמי ממשיך עדיו לשקשק בדפנותי
גם אחר שכבר הנח הכלי על מקומו.
והגירת הורי לא נרגעה בי.
רוחות זמן רב על אבנים.
האדמה שוכחת צעדי דורכים בה.
גורל נורא. קטעי שיחה אחר חצות.
השג וגסיגה. לילה מזכיר ויום משפחה.
עיני שהסתכלו זמן רב לתוף מדבר גדול
ונרגעו מעט. אשה אחת. כללי משחק
שלא הסבירו לי היטב. חקי כאב וכבד.
עוד עכשו לבי, בקשי ישתפר
בלחם אהבתו היומיומית. הורי במו הגירתם.
על אם הדרך, בה אני תמיד יתום בלי אם,
צעיר מדי בשביל למות, זקן מדי למשחקים.
ועיפות חוצב וריקנות המחצבה בגוף אחד.
ארכאולוגיה של עתיד, בתי נכות
של מה שלא היה. והגירת הורי
לא נרגעה בי, ומעמים מרים למדתי
שפות מרות למען שתיקתי
בין הבתים, אשר דומים לאגיות תמיד.
וכבר עורקי וגם גידי כסבך
של חבלים שלא אתיר. ואחר כך
מותי וסוף להגירת הורי.

Expliquez et illustrez de quelle manière l'identification du poète avec la douleur de l'émigration de ses parents apparaît dans ce poème.

6. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

ספור על הסבתא / אריה סיון

אתה רוצה לדעת מה היה פה פעם במקום הזה
לפני הכביש והבתים ואילנות הסרק?
חול היה פה פעם במקום הזה, חול בתולי
וסבתך היתה הולכת פה מתחת לשקמה
וצפרים היו תוקעות מקוריהן בפרי הלא מוגן
ומציצות מעל ראשה את ציוצי המלחמה הנוראה מכל –
המלחמה על שטח המחיה.
וסבתך, עלמה תמה, חשבה לפי תמה
כי אלו הן סימפוניות מפלאות
לכבוד השחר הבוקע מחדש,
אולי אפילו לכבודה.
וזה הביא אותה להתישב פה, במקום הזה –
ואת השאר אתה יודע, בודאי.

Quelle est l'opinion du poète concernant la perception de la réalité par la grand-mère ?

Expliquez et illustrez vos propos.

Deuxième partie – Livres de lecture [ספרי קריאה] (50 points)

Répondez à une question parmi les questions 7 à 9.

7. הנכדה של מר לין / פיליפ קלודל

Expliquez la contribution que le titre de l'œuvre apporte à la compréhension du personnage de M. Linh.

De quelle manière ce titre a-t-il influencé votre expérience de lecture ? Expliquez et illustrez vos propos.

8. המקרה המוזר של הכלב בשעת לילה / מארק האדון

Décrivez les pérégrinations de Christopher Boone d'après l'intrigue du roman, puis expliquez la signification pour lui de ces pérégrinations.

Attention : Répondez à la question 9 en vous appuyant sur l'une des œuvres de la liste ci-dessous uniquement.

9. סופה בין הדקלים / סמי מיכאל ; הגל / מורטון רו ; מען לא ידוע / קתרין קרסמן טיילור ; המסע של פרוונה / דבורה אליס

Décrivez et expliquez la critique faite à l'encontre de la société dans l'œuvre que vous avez étudiée.

Bonne chance

Tous droits réservés à l'État d'Israël.
Toute copie ou publication est interdite sans l'autorisation du
Ministère de l'Éducation.

בהצלחה !

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.